

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО»,
АНЬХОЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ ТА ЕКОНОМІКИ
(ANHUI UNIVERSITY OF FINANCE AND ECONOMICS) (KHP);
КАЛІФОРНІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В ЛОС-АНЖЕЛЕСІ
(UNIVERSITY OF CALIFORNIA, LOS ANGELES) (USA);
АРІЄЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ARIEL UNIVERSITY CENTER OF SAMARIA) (ISRAEL)**

**кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних
практик**

МАТЕРІАЛИ

**VIII Міжнародної наукової конференції
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО
ПІЗНАННЯ»**

(Одеса, 21-22 травня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 1:403:316.6 (08)

DOI: <https://doi.org/10.24195/PhilosophicalKnowledge2026>

Методологія та технологія сучасного філософського пізнання. Матеріали VIII Міжнародної конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 21-22 травня 2026 р.) 207 с.

Рецензенти:

Стовпець Олександр Васильович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін Одеського національного морського університету.

Каменська Тетяна Григорівна, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова.

Збірник матеріалів VIII Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; Голодомор – геноцид - Холокост: проблема пізнання моральних складових розвитку XXI століття; трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства; філософію штучного інтелекту. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 25 червня 2026 р.)

5. Самчук В., Шинкарук А., Антонова С. Досвід впровадження фінансових інструментів управління розвитком сфери культури // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2023. № 3 (103). С. 247–255.

6. Стратегія фандрейзингу Українського культурного фонду на 2019–2021 роки [Електронний ресурс]. Київ : Український культурний фонд, 2019. URL: https://ucf.in.ua/storage/docs/28122019/Стратегія_фандрейзингу_УКФ.pdf (дата звернення: 17.04.2026).

Yevgen Borinshtein – Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Head of the Department of Philosophical and Sociological studies and Sociocultural practices South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky
Nitza Davidovitch – Professor, Department of Behavioral Sciences, Ariel University, Israel

PSYCHOLOGICAL TIME OF PERSONALITY: THE EXPERIENCE OF LIBERAL ARTS IN MODERN SOCIETY

Modern society is increasingly asking about the importance of psychological time in relation to the socio-psychological health of the individual as a basis for maintaining the health of the individual as a whole. Time in the awareness and expression of human behavioral stereotypes has a clear psychological content. On the scale of life, psychological time acts as a person's understanding of his life path and the relationship between the main events of life. The psychological time of a personality has a direct impact on various spheres and stages of the life path not only of the individual, but also of society as a whole. Psychological time is heterogeneous, and many factors can be distinguished in its structure, each of which has its own mechanisms of influence on human activity. The disclosure of the problem of "man and time" in scientific research occurs in the context of such concepts as: time perspective, time focus, psychological time, personal time disruptors, personal competence in time, and others. Psychological time is a reflection in the human psyche of a system of temporal relations between the events of his life, their social assessment, and an understanding of their significance.

Psychological time of a personality is understood by us as a subjective-personal perception, experience and understanding of time by a person, which has a direct impact on his decisions that change objective time and the objective social situation. It is formed based on the individual characteristics of a person, his emotional state, motivation, life experience, as well as social, cultural and historical conditions. What is important for understanding the global changes of our time.

And Liberal Arts (a model of liberal arts and sciences) in modern society acts as a context that actively influences this psychological time. The essence of the model lies in interdisciplinarity, freedom to choose a learning path, the development

of critical and creative thinking, and the ability to see connections between different fields. And that's how it works in conjunction with the perception of time.

An incentive for reflection. When a person is constantly confronted with different disciplines (psychology, philosophy, history, art, sociology) within the framework of Liberal Arts, he has a need to comprehend his experience from different angles. This works directly with psychological time: a person begins to "live" the past more actively (analyze mistakes, appreciate moments), become more aware of the present (be in the moment, not just chasing goals) and build more conscious, rather than impulsive plans for the future.

Flexibility and dealing with uncertainty. The modern world is dynamic, and Liberal Arts teaches you to adapt to change, not to get stuck in a rigid framework. This also transforms the perception of time: a person learns to see not only clear linear trajectories, but also opportunities for "branching", accepts that the future may be less predictable. There is a balance between planning and openness to new things.

The search for meaning. One of the objectives of such an education is to help a person form their own value system. But it is values that set the "scale" of psychological time: what is really important to a person, for which he is willing to invest in long-term projects, and what seems momentary. Through the study of various fields, a person seeks answers to existential questions, which directly affects how she structures her life path.

The experience of multiple identities. Within the framework of Liberal Arts, students often try different roles (researcher, project participant, community member). This experience expands the idea of oneself in time: a person begins to see himself not as a static entity, but as a process capable of transformation in different periods of life.

But there are nuances. Sometimes the intense flow of information and the need to constantly switch between disciplines can lead to a feeling of "blurring" the time perspective – when it is difficult to clearly connect events in a single line, there is a feeling of randomness. Therefore, Liberal Arts programs often have accompanying elements (tutoring, reflective practices) that help students consciously work with their psychological time: structure the experience, find a balance between different time focuses (past/present/future).

In general, Liberal Arts does not dictate a rigid model of psychological time, but creates an environment where people receive tools for its active construction – more conscious, flexible and filled with personal meaning. Liberal Arts has long been the core of both European and American university traditions.

The term liberal arts (or liberal education) is often associated with the American higher education system, which allows some scientists to make the erroneous conclusion that this phenomenon belongs specifically to the higher school of the USA [1]. The phrase liberal arts, or liberal education is also often used as an abbreviation for the more general term "liberal arts and science education" (general humanitarian and scientific education). In the encyclopedia, this term is introduced to refer to education aimed at "the transfer of general knowledge and the development of general intellectual abilities, as opposed to professionally oriented or technical education" [2].

The modern meaning of the concept of liberal arts includes meanings formulated in antiquity, and has correlations with the Renaissance term *studia humanities*. In turn, this concept goes back to *eleuthero episteme*, first used by Aristotle in the VIII book of *Politics* to designate those types of knowledge that are available to a free-born and full-fledged member of society. Liberal arts, firstly, are useful, but do not deprive a person of leisure; secondly, they lead to the realization of virtue [3]. The seven liberal arts included grammar, rhetoric, dialectics, geometry, arithmetic, music, and astronomy.

In the era of late antiquity, there was a tendency to divide them into three arts (*trivium* – grammar, rhetoric and dialectics) and four sciences (discipline) (*quadrivium* – geometry, arithmetic, music and astronomy). This division was also preserved at the medieval university. The very meaning of the concept, however, has undergone changes. Although the study of the disciplines included in the circle of the seven liberal arts took almost six years (which was about half of the total time of study), they themselves were considered *propaedeutic* in relation to theology, law and medicine [4, p. 1027-1052.]. The ancient function of education of virtue passes to philosophy, which, under the guise of ethics and Logic has a significant place in the liberal arts program. The university has a monopoly on teaching philosophy. In England and Germany, philosophy faculties are becoming the prototype of higher education in the humanities in the modern sense of the word.

Even more interesting is the situation in Israel, where you can get an education based on the Liberal Arts model at several leading universities in Israel. The top Liberal Arts programs in Israel are as follows:

- Tel Aviv University (TAU): Offers a three-year international B.A. in Liberal Arts program in English. Students can choose specializations in philosophy, literature, psychology, digital technology, and Middle Eastern studies;

- Shalem College (Jerusalem): The first specialized liberal arts college in Israel. The training is based on the classical American Liberal Arts model with in-depth study of history, philosophy, Zionism and Middle Eastern politics;

- Hebrew University of Jerusalem (HUJI): Rothberg International School offers Bachelor's degree programs that combine humanities and Jewish Studies in Context.

The changing status of culture in modern society has led to a rethinking of the role of universities in creating and selecting values. The right of universities to determine the criteria of professional competence was based on exclusive control over the sources of knowledge and the logic of learning. In the conditions of the "information society", everyone has a "natural" right to education for everyone. And then the psychological time of the individual coincides with the social time, which leads to a society of progress and prosperity.

REFERENCES

1. Rothblatt S. *The Living Arts: Comparative and Historical Reflections on Liberal Education*. Washington: Association of American Colleges and Universities, 2003.

2. Liberal Arts: Encyclopedia Britannica Concise. URL: <http://concise.britannica.com/ebc/articleH9370154/liberalArts...> (date of request: 30.04.2026).

3. Арістотель. Політика. Поетика. Харків: «Фоліо», 2023. 512 с.

4. Mooney Linne R. A Middle English Text on the Seven Liberal Arts // Speculum. 1993. V. 68. № 4 (Oct.).

Гольденберг Олександр Якович, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП «Філософія», кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м.Одеса, Україна.

ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНІ ВИМІРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ВІД ТЕХНОЦЕНТРИЗМУ ДО ЕКОГУМАНІЗМУ

Сучасна глобальна криза актуалізує потребу переосмислення парадигми сталого розвитку (sustainable development) поза межами суто економічних та екологічних моделей. Стратегічні прорахунки колишніх концепцій зумовлені ігноруванням сутності самої людини як головного суб'єкта та мети історичного поступу. Філософська антропологія дозволяє змістити акценти з прагматичного керування ресурсами на онтологічні, ціннісні та смислотвірчі основи соціоприродної взаємодії.

У контексті філософської антропології забезпечення сталого розвитку розгортається через кілька фундаментальних вимірів:

1. Екзистенційно-ціннісна трансформація. Сталий розвиток вимагає подолання панівного в епоху Модерну антропоцентризму радикального типу, який детермінував споживацьке ставлення до буття. Екогуманістичний розворот передбачає формування нової «архітектоники свідомості», де людське існування (екзистенція) мислиться не над природою, а в козволюційній єдності з нею. Мова йде про перехід від філософії володіння до філософії солідарності та відповідальності перед майбутніми поколіннями.

2. Культурна антропологія як матриця стійкості. Філософське осмислення феномену культури доводить, що локальні спільноти та традиційні знання володіють унікальними інструментами адаптації та збереження балансу. Культура постає не як надбудова, а як регулятивний механізм, що стримує деструктивну експансію людини. Інтеграція цього соціокультурного досвіду в глобальні стратегії забезпечує плюралістичність та гнучкість моделей сталого розвитку.

3. Нова онтологія людського потенціалу. Сталий розвиток має сутнісно людиноцентрований характер. Його філософський сенс полягає у розширенні простору свободи людини, самореалізації та захисту її гідності в межах планетарних екологічних кордонів. Це вимагає реформації антропологічних

**СЕКЦІЯ 2. ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД-ХОЛОКОСТ:
ПРОБЛЕМА ПІЗНАННЯ МОРАЛЬНИХ СКЛАДОВИХ
РОЗВИТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

- Булавенко Н. В.,
Федорова І. В.* ГЕНОЦИД ЯК ЗЛОЧИН ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ: ВІД ГОЛОКОСТУ ДО РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ 86
- Канівець С. П.,
Федорова І. В.* ГОЛОДОМОР – ГЕНОЦИД – ХОЛОКОСТ: ПРОБЛЕМА ПІЗНАННЯ МОРАЛЬНИХ СКЛАДОВИХ РОЗВИТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ 88

**СЕКЦІЯ 3. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНОМУ
СУСПІЛЬСТВІ**

- Borinshtein Y.,
Wiener B.* THE ROLE OF GLOBALIZATION IN THE PHILOSOPHY OF CONFLICT AND DIALOGUE 92
- Борінштейн Є. Р.,
Вінер М.* ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ДЕМОГРАФІЇ: ДО СПЕЦИФІЦІ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ 95
- Багніт Д. Є.,
Петінова О. Б.* РОЛЬ МЕДІА У ФОРМУВАННІ ДЕМОКРАТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ 98
- Войтешенко Є. О.,
Солдатенко О. І.* ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ФАНДРЕЙЗИНГОВИХ ПРОЦЕСІВ У СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗАКЛАДАХ 101
- Yevgen Borinshtein,
Nitzia Davidovitch* PSYCHOLOGICAL TIME OF PERSONALITY: THE EXPERIENCE OF LIBERAL ARTS IN MODERN SOCIETY 104
- Гольденберг О. Я.* ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНІ ВИМІРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ВІД ТЕХНОЦЕНТРИЗМУ ДО ЕКОГУМАНІЗМУ 107
- Горопашна В. О.,
Петінова О. Б.* «ЦИФРОВИЙ АРХІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ» – ПРОЄКТ З ОЦИФРУВАННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ ПАМ'ЯТОК 109
- Гродська В. Ю.,
Петінова О. Б.* ФЕЙКОВІ НОВИНИ ЯК ЗАГРОЗА ДЕМОКРАТІЇ 111

VIII Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців

“МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО ПІЗНАННЯ”

(Одеса, 21-22 травня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.: (0482) 732-09-52